

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ № 107-ОД
від 31.08.2026
(зі змінами та доповненнями)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ
ВСП «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІНЖЕНЕРІЇ ТА
ДИЗАЙНУ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ»**

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок вибору навчальних дисциплін студентами Відокремленого структурного підрозділу «Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну Київського національного університету технологій та дизайну» (надалі - Порядок) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу ВСП «ЧФКІД КНУТД» та інших внутрішніх нормативних документів. Порядок визначає процедуру вибору та оформлення запису студентів на вивчення навчальних дисциплін.

1.2. Освітньо-професійна програма (надалі - ОПП) підготовки фахівців складається з обов'язкової та вибіркової частин. Дисципліни за вибором студентів враховують їхні професійні та освітньо-культурні запити й інтереси.

1.3. Вибір навчальних дисциплін студент здійснює в процесі формування свого індивідуального навчального плану у межах, передбачених відповідною ОПП та робочим навчальним планом, з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця.

1.4. Вибір дисциплін варіативної частини чи блоку дисциплін освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану.

1.5. Вибіркові навчальні дисципліни (блоки), внесені до індивідуального навчального плану студента, є обов'язковими для їх вивчення студентом.

1.6. Зарахування студентів на вивчення блоку вибірових дисциплін та окремих вибірових дисциплін здійснюється за їх заявами.

1.7. Вибіркові дисципліни загальної та професійної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці.

II. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ДИСЦИПЛІН

2.1. Вивчення дисциплін вільного вибору здобувачів доцільно планувати з використанням блокового підходу до їх вивчення в семестрі. Для цих дисциплін аудиторні заняття можуть складати до 1/3 від загальної кількості навчальних годин, передбачених згідно робочого навчального плану на вивчення дисципліни.

- Обсяг вибірових навчальних дисциплін має становити не менше 10 % від загального обсягу кредитів ЄКТС ОПП. Вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачем освіти у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС для фахового молодшого бакалавра. Вибіркові навчальні дисципліни (блоки) здобувачі освіти можуть обирати наступний навчальний рік наприкінці поточного року (за винятком першого курсу).

2.2. Форма контролю дисципліни за вибором – залік або екзамен.

2.3. Вибіркова навчальна дисципліна (блоки) запроваджується за умови чисельності групи не менш як 10 осіб.

Узагальнена інформація про вибір здобувачами вибірових дисциплін (блоків) накопичується в навчальних планах та передається завідувачами відділень заступнику директора з навчальної роботи для врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік

2.4. Пропозиції щодо змін до варіативної частини робочого навчального плану на наступний навчальний рік формуються у циклових комісіях з врахуванням пропозицій гарантів освітніх програм, студентського самоврядування, роботодавців і державних стандартів. Зміни затверджуються згідно встановленого в коледжі порядку.

ІІІ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. З метою підготовки організації освітнього процесу завідувачі відділень спільно із головами циклових комісій знайомлять здобувачів з переліком вибіркового дисциплін (блоків), програмами навчальних дисциплін, що сприяє наданню в повному обсязі інформації про вибірково дисципліну (блоки) та можливі компетентності у терміни, визначені Положенням про організацію освітнього процесу студентів у ВСП «ЧФКІД КНУТД».

3.2. Викладання дисциплін вільного вибору студентів можуть здійснювати всі циклові комісії коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклові комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

3.3. Для розробки та оновлення переліку вибіркового дисциплін до 01 січня поточного навчального року проводиться аналіз забезпечення циклових комісій і потреби роботодавців щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями цієї роботи є:

- кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг);
- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);
- інформаційне забезпечення;
- вимоги роботодавців.

Переліки вибіркового дисциплін для певної спеціальності повинні узгоджуватися із компетентностями фахівців та їх доповнювати, а також забезпечувати можливість студентів одержувати споріднені компетентності інших спеціальностей.

3.4. Заступник директора з навчальної роботи коледжу та викладачі циклових комісій організовують представлення дисциплін вільного вибору студентів (у вільний від аудиторних занять час), а також забезпечують розміщення матеріалів на сайті коледжу або сторінці циклової комісії.

3.5. Вибір дисциплін (блоку) студентом здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я директора коледжу (Додаток 2).

На підставі заяв студентів у коледжі формуються накази про формування академічних груп для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік або на поточний навчальний рік.

3.6. Якщо студент із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається із заявою до директора коледжу

для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які директор коледжу вважатиме потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

3.7. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни або блоку вибірових дисципліни не сформувалась мінімальна кількість студентів, то директор коледжу доводить до відома студентів певний перелік дисциплін, які не будуть вивчатись. Після цього студент протягом тижня повинен обрати інший блок дисциплін або іншу вибірову дисципліну із переліку, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

3.8. Заява зберігається в особовій справі студента протягом усього терміну навчання.

3.9. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вибраного і затвердженого педагогічною радою блоку дисциплін. Відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з коледжу.

IV. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Упродовж тижня після завершення терміну запису на вивчення блоків вибірових дисциплін спеціальності (спеціалізації) та окремих дисциплін за вибором завідувачем відділення формується його індивідуальний навчальний план.

4.2. Завідувачі відділень спільно із головою циклової комісії формують академічні групи для вивчення вибірових дисциплін здобувачами певної спеціальності і передають пропозиції в установлені терміни заступнику директора з навчальної роботи для планування педагогічного навантаження та складання розкладу (Додаток 1,3).

4.3. Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни (блоку) не сформувалась мінімальна кількість студентів, то завідувач відділенням доводить до відома студентів про необхідність вибору іншого блоку дисциплін, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів.

V. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

5.1. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів спеціальностей і визначають навчальне навантаження циклових комісій і конкретного викладача, яке розраховується до початку навчального року для

навчальних планів і освітніх програм для здобувачів освіти. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибірових дисциплін проводиться відповідно до розпорядження заступника директора з навчальної роботи, підставою для якого є заява студента та подання завідувача відділення та академічна довідка студента.

5.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

5.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача фахової передвищої освіти.

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

від 31.08.2026

Протокол № 1

(зі змінами та доповненнями)

Циклова комісія _____

Спеціальність _____

ОПП _____

Група _____

Перелік дисциплін
вільного вибору студента на _____ навчальний рік

№	Назва дисципліни (блоку)	Семестр	Форма контролю	Примітка
І Цикл загальної підготовки				
ІІ Цикл професійної та практичної підготовки				

Голова ЦК _____

Протокол засідання ЦК № _____ від _____

Зразок заяви студента
про внесення до індивідуального навчального плану дисциплін (блоку) вільного
вибору

Директорові ВСП «ЧФКІД КНУТД»

Студента _____

Групи _____

Спеціальності _____

Заява

Прошу надати мені можливість вивчати на _____ курсі такі дисципліни
за вільним вибором:

№	Назва дисципліни (блоку)	Семестр

Дата

Підпис

Додаток 3
Заступнику директора з навчальної роботи

Завідувача відділення _____

Доповідна записка
Прошу затвердити наступний перелік обраних студентами відділення
навчальних дисциплін (блоку) вільного вибору студента
на 20____-20____навчальний рік

№	Назва дисципліни (блоку)	Група	Семестр	Форма контролю	Примітка
ЦК					
ЦК					

Завідувач відділення _____